

ВИДОВА СТРУКТУРА НАСАДЖЕНЬ *JUGLANS NIGRA* L. В УКРАЇНІ

Cheban O.D., Danchuk O.T., Ivaniuk A.P., Vaskiv M.O.

SPECIES STRUCTURE OF *JUGLANS NIGRA* L. PLANTINGS IN UKRAINE

Досліджено особливості поширення горіха чорного в різних лісорослинних умовах природних зон України. Встановлено видовий склад насаджень за участі інтродуцента.

Ключові слова: горіх чорний; деревні види; склад насаджень; лісорослинні умови.

Горіх чорний зростає майже у всіх природних зонах території нашої країни. Найбільш успішний його ріст спостерігається у регіонах, що характеризуються достатнім атмосферним зволоженням та сприятливим температурним режимом. У типологічному плані найбільш оптимальними для успішного росту насаджень горіха чорного є умови свіжих та вологих грудів (рис. 1).

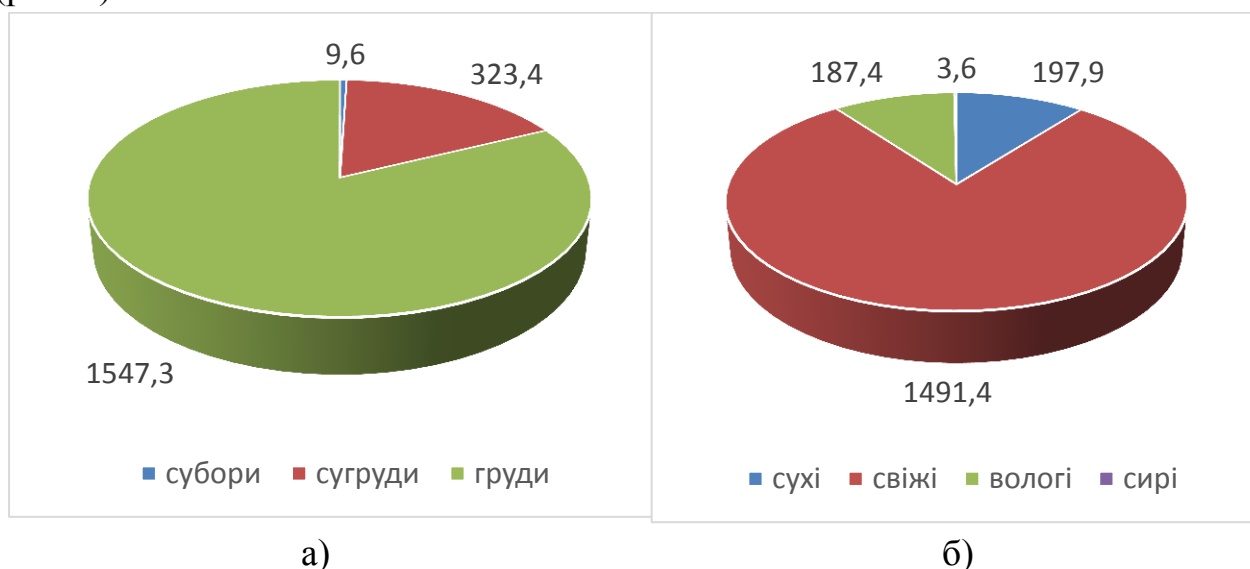

Рис. 1. Розподіл площі насаджень горіха чорного за трофністю (а) та вологістю (б) лісорослинних умов, га.

Загальна площа насаджень з участі цієї породи в Україні становить 7530,7 га, з яких 1880,3 га – насадження з перевагою в складі горіха чорного [1]. У віковій структурі насаджень породи переважають молодняки 1 і 2 класу віку,

площа яких становить 1338,1 га, або 71,2% від загальної [2]. Серед 2932 ділянок з присутністю горіха чорного на 322 ділянках вид зростає у чистих культурах (табл. 1) [3].

Таблиця 1

Видовий склад насаджень за участі горіха чорного

Головні породи	Площа		Кількість ділянок, шт.	Середньозважена частка горіха в складі, одиниць
	га	%		
Горіх чорний	1880,3	25,0	1063	7,21
в т.ч. 10Гчор.	463,1	6,1	322	10,0
Дуб звичайний	4456,1	59,2	1427	1,54
Дуб червоний	367,2	4,9	106	2,26
Сосна звичайна	184,8	2,5	52	1,73
Акація біла	130,5	1,7	32	2,13
Ясен звичайний	125,5	1,7	69	1,88
Горіх грецький	105,4	1,4	16	1,94
Клен гостролистий	44,9	0,6	25	1,33
Липа дрібнолиста	39,1	0,5	23	1,61
Інші	196,9	2,6	119	1,64
Разом	7530,7	100,0	2932	

Інтродуцент проявляє дуже високу інтенсивність росту у перші роки та десятиліття свого розвитку [4]. Ця особливість виду обумовлює високий рівень її конкурентоздатності при сумісному зростанні з іншими видами, а також в умовах несприятливого впливу трав'янистої рослинності різних типів лісокультурних площ.

Вищенаведені біологічні особливості виду підтверджують перспективність культивування горіха чорного в Україні Цілеспрямоване вирощування горіха чорного в умовах лісових культур та плантацій може забезпечити отримання значної кількості цінної деревини, вартість якої суттєво вища у порівнянні з деревиною аборигенних порід.

Список використаних джерел

1. Геоінформаційно-аналітична система ВО «Укрдержліспроект», Ірпінь. 2020 р.
2. Чебан, О. Д., Данчук, О. Т., & Іванюк, А. П. (2025). Вікова структура насаджень *Juglans nigra* L. в Україні. Тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан, проблеми, головні завдання та перспективи відтворення і захисту лісів в умовах зміни клімату» з нагоди 90-річчя від дня народження доктора біологічних наук, професора, академіка ЛАН України, член-кореспондента УААН Циліурика А.В. (4 березня 2025 року). 2025. 109–110.

3. Чебан, О. Д., Данчук, О. Т., & Іванюк, А. П. (2025). Перспективи вирощування *Juglans nigra* L. в Україні. Тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Лісівнича освіта та наука в умовах національних викликів та європейської інтеграції України» (5–6 червня 2025 року). 2025. 158–159.
4. Nicolescu NV., Rédei K., Vor T., Bastien JK., Brus R., Benča. T. ...& Štefančík I. (2020). A review of black walnut (*Juglans nigra* L.) ecology and management in Europe/
<https://www.researchgate.net/publication/341617049>.